

Story

Eiropas ombuds jūsu rīcībā

Pagājušonedēļ Eiropas Parlaments Eiropas ombuda amatā atkārtoti ievēlēja grieķi Nikiforosu Diamandourosu, kas savus pienākumus pildīs līdz 2014. gadam. Tiesībsarga galvenās prioritātes būs nodrošināt iedzīvotājiem Eiropas Savienības solīto Lisabonas līgumā, panākt lielāku caurskatāmību, stiprināt sadarbību ar ES iestādēm un uzlabot iestāžu pakalpojumus iedzīvotājiem.

„Esmu apņēmiens nodrošināt, lai Eiropas iedzīvotāji gūtu pilnīgu labumu no Lisabonas līguma,” uzsvēra N.Diamandouross pēc balsojuma Parlamentā. „It īpaši tas attiecas uz tiesībām uz labu pārvaldību, piekļūt ES dokumentiem un iesaistīties dialogā ar ES iestādēm.”

Lisabonas līgums paplašinās 67 gadus vecā ombuda pilnvaras. Viņš aizstāvēs pilsoņus pret visu ES institūciju pieļautajām kļūdām un nepilnībām un raudzīsies, lai iestādes pilnībā piemērotu Pamattiesību hartas noteikumus, tostarp tiesības uz labu pārvaldību.

Stiprinās „pakalpojumu kultūru”

„Man šķiet ārkārtīgi svarīgi tālāk stiprināt „pakalpojumu kultūru” ES administrācijā. Tas nozīmē arī lielāku caurskatāmību un godīgu, objektīvu un laicīgu pilsoņu lietu izskatīšanu,” sacīja bijušais Grieķijas ombuds. N.Diamandourosa plānos ietilpst arī labāka sadarbība ar valsts un reģionālā līmeņa ombudiem un efektīvāka saziņa ar iedzīvotājiem.

Caurskatāmība, dokumentu pieejamība un laba pārvaldība ir bijušas Eiropas ombuda prioritātes jau kopš paša sākuma, kad 1995. gadā darbu uzsāka pirmais ombuds — somis Jakobs Sēdermans. Līdz pat šodienai vairums sūdzību ir par caurskatāmības trūkumu ES institūcijās. Eiropas Parlaments nesen vērsa uzmanību uz lielo sūdzību skaitu šajā jomā.

Ombuda pienākumos ir izskatīt iesniegumus par Eiropas Savienības iestāžu pieļautajām administratīvām kļūdām un nepilnībām, tostarp pārskatāmības trūkumu un atteikumiem sniegt informāciju vai dokumentus.

Parlamentārs ombuds

Lai gan saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem ombudam ir jāgarantē pilnīga neatkarība, Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar Eiropas Parlamentu, kurš ir atbildīgs par tā iecelšanu un atlaišanu, pienākumu noteikšanu, palīdzību izmeklēšanā un ziņojumu izskatīšanu.

Eiropas ombuda ievēlšanu pārrauga Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja, kas seko, vai kandidatūras atbilst amata prasībām. Ombudu ievēl Eiropas Parlaments katra parlamentārā sasaukuma sākumā aizklātā balsojumā ar pilnvaru laiku līdz sasaukuma beigām.

Tā notiek izmeklēšana

Ombuds parasti uzsāk izmeklēšanu, balstoties uz sūdzībām, kuras var iesniegt ikviens ES pilsonis, uzņēmums, organizācija vai iedzīvotājs, taču ombuds var ievākt informāciju arī pēc paša ierosmes.

Ombuds var atrisināt problēmu, vienkārši informējot par sūdzību konkrēto institūciju. Ja ar to nepietiek, lai atrisinātu situāciju, ombuds mēģina panākt mierizlīgumu, kas novērš pieļautās kļūdas sekas un apmierina sūdzības iesniedzēju. Ja izlīgumu panākt neizdodas, ombuds var sniegt ieteikumus problēmas risināšanai un, ja iestāde tos nepieņem, var sastādīt īpašu ziņojumu Eiropas Parlamentam, kas ombudu ir ievēlējis amatā, un veikt politiskas darbības.

Ombuds neizskata sūdzības par dalībvalstu valsts, reģionālajām vai vietējām pārvaldes iestādēm, pat ja šīs sūdzības skar ES darbības jomas. Lielu daļu no šīm sūdzībām varētu adresēt valsts vai reģionālajiem ombudiem, vai arī iesniegt valsts vai reģionālo Parlamentu lūgumrakstu komitejās.

Eiropas ombuds

- Kopš 1995.gada, kad izveidots ombuda amats, tā pienākumos ir izskatīt iesniegumus par Eiropas Savienības iestāžu pieļautajām administratīvām kļūdām un nepilnībām.
- Sūdzības var iesniegt ikviens ES pilsonis, uzņēmums, organizācija vai iedzīvotājs.
- Ombudu ieceļ Eiropas Parlaments. Viņa pilnvaru termiņš saskan ar Parlamenta pilnvaru termiņu.
- 2008.gadā ombuds saņēma 3406 sūdzības; 802 no tām tika atzītas par pieļaujāmām. 36% uzsākto izmeklēšanu attiecās uz caurskatāmības trūkumu.